

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta arviomuistioksi lainsäädännön kehittämistarpeista lasten ja nuorten suojelemiseksi sosiaalisen median haitoilta

Johdanto

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoja lainsäädännön kehittämistarpeita lasten ja nuorten suojelemiseksi sosiaalisen median haitoilta koskevasta arviomuistiosta. Muistiossa kuvataan lasten ja nuorten sosiaalisen median käyttöön liittyvää keskeistä sääntelykehikkoa ja esitetään erilaisia keinoja lasten ja nuorten suojelemiseksi sosiaalisen median haitoilta.

Ruotsinkielinen tiivistelmä julkaistaan myöhemmin.

Tausta

Sosiaalisen median palveluiden käytöstä on tullut merkittävä osa ihmisten arkea viimeisen 20 vuoden aikana. Palveluiden yhteiskunnallisiin vaikutuksiin nähden niiden sääntely on ollut pitkään vähäistä. Toisaalta näiden alustojen kehitysnopeus on valtava, mikä tekee tarkoituksenmukaisen ja ajantasaisen sääntelyn kehittämisestä hankalaa.

Valtaosa lapsista ja nuorista käyttää huomattavan paljon aikaa arjessaan sosiaalisen mediassa. Sosiaalisen median käytössä on sekä positiivisia että negatiivisia vaikutuksia lapsille ja nuorille. Hyötyjä, joita lapset ja nuoret saavat sosiaalisesta mediasta, joudutaan puntaroimaan yhdessä siitä aiheutuvien, tunnettujen haitallisten vaikutusten kanssa.

Valtioneuvoston kanslia julkaisi 4.2.2026 esiselvityksen sosiaalisen median käytön rajoittamisesta lapsilta ja nuorilta. Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriö asetti 27.2.2026 hanketyöryhmän valmistelemaan keinoja, joilla lapsia ja nuoria voidaan suojella nykyistä paremmin sosiaalisen median haitoilta.

Arviomuistio on valmisteltu virkatyönä sosiaali- ja terveysministeriössä ja sen laatimisessa on hyödynnetty lasten ja nuorten suojelemiseksi sosiaalisen median haitoilta perustetun hanketyöryhmän väliraporttia sekä lasten ja nuorten ja vanhempien kuulemisesta saatua aineistoa.

Tavoitteet

Arviomuistion tavoitteena on kuvata lasten ja nuorten sosiaalisen median käyttöön liittyvää keskeistä sääntelykehikkoa ja esittää erilaisia lainsäädännöllisiä keinoja lasten ja nuorten suojelemiseksi sosiaalisen median haitoilta. Lisäksi muistiossa arvioidaan esitelyjen keinojen vaikuttavuutta ja vaikutuksia. Muistiossa tuodaan esiin tunnistettuja seikkoja, jotka ainakin tulisi huomioida mahdollisessa kansallisen lainsäädännön valmistelutyössä.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/30666/2026.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.stm@gov.fi tai postitse osoitteeseen:

Sosiaali- ja terveysministeriö
PL 33
00023 Valtioneuvosto

Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/30666/2026. Kirjaamoon sähköpostitse toimitettava lausunto pyydetään lähettämään ensisijaisesti sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla. Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasyistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään antamaan viimeistään 3.12.2026 klo 16.00 mennessä.

Valmistelijat

Lakimies Tuomas Pulkkinen
Suunnittelija Mirva Keckman
Sosiaalineuvos Marjo Malja
Hallitusneuvos Mirka-Tuulia Kuoksa
etunimi.sukunimi@gov.fi

Liitteet:

[Arviomuistio lainsäädännön kehittämistarpeista lasten ja nuorten suojelemiseksi sosiaalisen median haitoilta.pdf](#) - Arviomuistio-Bedömningspromemoria

Jakelu:

Aivoliitto
Allianssi
Digi- ja väestötietovirasto
Elinkeinoelämän keskusliitto
Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
Etelä-Savon hyvinvointialue
FiCom ry
Helsingin kaupunki
Helsingin yliopisto
HUS
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy
Ihmisoikeuskeskus
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
Joensuun kaupunki
Jyväskylän kaupunki
Jyväskylän yliopisto
Kainuun hyvinvointialue
Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Keski-Suomen hyvinvointialue
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Keskuskauppakamari
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Kuopion kaupunki
Kymenlaakson hyvinvointialue
Lahden kaupunki
Lapin hyvinvointialue
Lappeenrannan kaupunki
Lapsiasiavaltuutettu
Lasten ja nuorten säätiö
Lastensuojelun Keskusliitto ry
Liikenne- ja viestintäministeriö
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
Lupa- ja valvontavirasto
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Mannerheimin Lastensuojeluliitto (MLL)
Medialiitto
MIELI Suomen Mielenterveys ry
Nuorisotutkimusseura
Nuorten Akatemia
Nuorten Ystävät ry
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetusalan Ammattijärjestö OAJ
Opetushallitus
Oulun kaupunki
Oulun yliopisto
Pelastakaa Lapset ry
Pirkanmaan hyvinvointialue
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Savon hyvinvointialue
Poliisihallitus
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Rovaniemen kaupunki
Saamelaiskäräjät
Satakunnan hyvinvointialue
Sisäministeriö
Suojellaan Lapsia ry
Suomen Kuntaliitto
Suomen lukiolaisten liitto
Suomen Lääkäriliitto - Finlands Läkarförbund ry
Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto Nuva ry
Suomen opiskelijakuntien liitto – SAMOK
Suomen Psykiatriyhdistys - Psykiaterföreningen i Finland ry
Suomen Psykologiliitto ry
Suomen Rehtorit ry
Suomen Terveystieteiden tutkimuskeskus
Suomen Unicef
Suomen Vanhempainliitto
Suomen ylioppilaskuntien liitto – SYL
Taide- ja kulttuurivirasto (Kuvi)
Tampereen kaupunki
Tampereen yliopisto
Tasa-arvovaltuutettu
Teknologiateollisuus ry
Terveystieteiden tutkimuskeskus
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Turun kaupunki - Åbo stad
Turun yliopisto
Työ- ja elinkeinoministeriö
Vaasan kaupunki - Vasa stad
Valtiovarainministeriö
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Varsinais-Suomen hyvinvointialue

Väestöliitto
Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto
Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö
Ålands landskapsregering

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Puumalainen Taneli
Sosiaali- ja terveysministeriö

Kuoksa Mirka-Tuulia
Sosiaali- ja terveysministeriö